ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN

AAN: ANNELOES HANSEN

VAN: · ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN

ONDERWERP: ACTIEPLAN GELETTERDHEID

DATUM: · 1 MAART 2021

CC: · LEDEN ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN

Advies aan Anneloes Hansen (beleidsmedewerker sociaal domein) inzake actieplan geletterdheid.

De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) heeft het actieplan geletterdheid met belangstelling gelezen.

De ASD wil graag de volgende kanttekeningen maken bij het actieplan:

Taal technische punten:
Bladzijde 4: 2020-20214 moet zijn 2021-2024

Pagina 6: 3e blokje tekst “het ***is*** belangrijk” (is vergeten)

Pagina 6: 5e blokje tekst “werkverzet” moet volgens ons zijn “werk verzet”

Pagina 10: 5e laatste blokje tekst staat “vragen over geldzaken etcetera is er nog niet” volgens ons is het beter dit te veranderen in “of vragen over geldzaken etcetera”

Pagina 11: 6e blokje tekst staat “en” i.p.v. “een”

Pagina 16: 2e blokje tekst staat “ontvangen” moet dit niet “ontvangt of ontving zijn”

Pagina 16: Laatste stukje tekst onder het schema staat “begoot” dit hoort “begroot” te zijn

Algemene punten:
Het taalhuis bibliotheek, wellicht een uitgebreidere omschrijving bijvoorbeeld les in de Nederlandse taal, hulp bij het lezen van brieven etc.

Afkortingen zoals WEB en OAB wellicht toelichten in een legenda.
We hebben afkortingen nu de eerste keer voluit geschreven.

Pagina 6: 4e stukje tekst “laaggeletterden met Nederlands als eerste taal NT1”; Begrijpen we goed dat hier de groepen a t/m e (uit bovenstaande tabel van pagina 5) worden samengevoegd tot 1 groep? Is het niet belangrijker om het eerder gemaakte onderscheid ook hier verder te specificeren?
Het onderscheid tussen de verschillende doelgroepen wordt in de bijlage 1 verder gespecificeerd. Daar staat ook per doel beschreven hoe men het beste te bereiken is. Dit wordt o.a. gebruikt om passend camouflage aanbod te ontwikkelen.

Pagina 7: 3e stukje tekst “onze eigen communicatie kanalen”; wordt hiermee Nieuwkoop Nieuws (het tweewekelijkse huis aan huisblad bedoeld of bijvoorbeeld ook facebook, twitter en andere (sociale) media.
Allen kloppen. Het gaat om de communicatie kanalen die wij als gemeente beheren. Dat zijn dus inderdaad Nieuwkoop Nieuws en ook de pagina’s van de gemeente op de verschillende sociale media.

Pagina 7: 6e stukje tekst “medewerkers gemeente”; worden hier ook organisaties als het sociale wijkteam en Tom in de Buurt mee bedoeld?
Hier worden specifiek de medewerkers van de gemeente mee bedoeld. De andere organisaties worden betrokken via het regionale taalpact dat onder leiding van de bibliotheek Rijn en Venen wordt gesloten.

Pagina 8: Titel doelgroepen laaggeletterden; Suggestie verder specificeren of de doelgroep tot NT1 of NT2 behoort.
Het is mij niet helemaal duidelijk wat hiermee wordt bedoeld.

Verder een opmerking dat dit geen stuk is voor laaggeletterden, grote lappen tekst, afkortingen zonder toelichting.

Valt dyslexie ook onder laaggeletterdheid?
Dyslexie kan onder laaggeletterdheid vallen, maar niet iedereen met dyslexie is laaggeletterd. Qua taalniveau ben je laaggeletterd als je niet het niveau 2F/B1 haalt (dit zijn twee manieren om het taalniveau aan te duiden). Dit is het eindniveau Nederlands dat je moet hebben als je een VMBO opleiding of MBO 2/3 opleiding hebt afgerond. Niet iedereen met dyslexie zal dit Nederlands niveau halen, maar een groot gedeelte ook wel.

De term digitaal huis i.p.v. taalhuis geeft een volgend probleem ook al aan de ouderen die de ontwikkelingen op het gebied van de PC, tablet etc. niet bij kunnen houden
Wat opvalt is dat men heel erg inzet op het geven van cursussen/opleidingen voor laaggeletterden. We lezen ook dat men wil inzitten op het opleiden van personeel binnen de gemeente en het aanpassen van het taalgebruik dan wel het gebruik van pictogrammen of het gebruik van makkelijkere teksten/woorden.
Het lijkt ons inderdaad verstandig/beter om in te zetten om het aanpassen van het taalgebruik, dan wel de inzet van pictogrammen vanuit de gemeente. Een snelle blik leert dat ongeveer 60% VMBO of MBO geschoold is, terwijl het idee bestaat dat men op HBO werk/denk niveau inzet.
Wat is de reden dat men laaggeletterd dan als drempel ziet? Is het daarom vanuit de gemeente sowieso niet handig om in te zetten op ‘Jip en Janneke’ taal en pictogrammen?
Goed punt. We hebben dit actiepunt enigszins aangepast, namelijk dat we erop letten dat er op B1 niveau (Jip en Janneke taal) wordt gecommuniceerd.

Wat betreft de digitalisering kunnen er geen cursussen worden gegeven aan mensen die niet digitaal vaardig zijn (en dit willen leren uiteraard), dit zou bijvoorbeeld kunnen via de bibliotheek of Tom in de Buurt, hoeft niet uitgebreid maar ik heb het dan over basis vaardigheden. Ik denk dat we in een overgangsfase zitten wat betekend dat er mensen zijn die het niet willen of kunnen leren. Ook moeten we niet vergeten dat er altijd ook mensen zullen zijn die dit niet kunnen, waaronder mensen met een beperking, er moet dan ook altijd een optie zijn waar men persoonlijk terecht kan (fysiek of telefonisch).
Met het omvormen van taalhuis, naar Digitaalhuis wordt het mogelijk om daar ook te werken aan digitale vaardigheden. Zo wordt (wanneer dit fysiek weer mogelijk is) er twee keer per week een klik en tik uur georganiseerd waarin mensen digitale vaardigheden kunnen leren. Dit wordt dus ook zeker meegenomen!
Daarnaast willen we met de oprichting van een papierwinkel ervoor zorgen dat er een punt is waar iedereen heen kan met vragen over brieven en dergelijke. En specifiek voor de digitale overheid heeft de bibliotheek sinds 2021 het IDO, dat staat informatiepunt digitale overheid. Ook hier kunnen mensen terecht voor digitale overheidsvragen. https://rijnenvenen.op-shop.nl/ingang/erfgoed/256/informatiepunt-digitale-overheid-ido-op-afstand/vanaf/04-03-2021

Er is een mismatch tussen het niveau van geletterdheid van een deel van de mensen en de toegankelijkheid van de communicatie in het dagelijks leven die nodig is voor bestaanszekerheid.
Wanneer het op deze manier geformuleerd wordt, leg je het probleem niet alleen bij de persoon, maar ook bij de situatie en/of het beleid. Dan kan er nog breder worden gekeken naar wat er in de situatie en/of het beleid beter kan.
Het is een gegeven zijn dat er mensen zijn met een (lichte) verstandelijke beperking en mensen die laaggeletterd blijven ondanks inzet, daar zal dus blijvend rekening mee moeten worden gehouden.
Door niet alleen in te zetten op het vergroten laaggeletterdheid, maar ook door het inzetten op het meer toegankelijk maken van informatie proberen wij hier blijvend rekening mee te houden. Het doel is door het opzetten van het panel we hier ook scherp op blijven.

Er wordt steeds gesproken over "laaggeletterdheid aanpakken", misschien kunnen deze zinnen ook aangevuld worden met "en toegankelijkheid van de communicatie/arbeidsmarkt etc. aanpakken"
De invalshoek van dit stuk is echt laaggeletterdheid, daarom spreken wij hierover en hebben we dit ook niet veranderd. Wel is er natuurlijk door het hele stuk heen aandacht voor passende toegankelijke communicatie en het vergroten van de bekendheid van laaggeletterdheid want dat is de manier waar op het ook werkgevers en dus de arbeidsmarkt gaat landen.

De Adviesraad Sociaal Domein

De secretaris De voorzitter

N. van Yperen J. Aartman